

Vier manieren om je financiële beheer aan een

Wie vertrouw je

Soms moet je geldzaken noodgedwongen overdragen vanwege ziekte of wilsonbekwaamheid. Een familielid of kennis kan dan aangesteld worden als bewindvoerder. Hoe gaat dat in zijn werk?

SANNE WOLTERS

edereen, jong en oud, kan te maken krijgen met bewindvoering (of beschermingsbewind). Toch speelt het vaak op latere leeftijd omdat veel mensen dan minder grip krijgen op hun geldzaken en vermogen. Het is fijn als je het financiële beheer dan kunt uitbesteden, maar dat gaat helaas niet altijd goed. Drie procent van alle ouderen vanaf 65 jaar in Nederland krijgt te maken met financieel misbruik. We kennen de verhalen: kinderen die rekeningen plunderen zodra ze toegang hebben tot de pinpas van hun bejaarde vader of moeder.

Deurwaarder Marieke Boon van incassobureau en gerechtsdeurwaarder Flandern komt de voorbeelden helaas meer dan eens tegen in de praktijk. „Ik kwam een keer aan de deur bij mensen van wie de dochter had voorgesteld de financiële zaken op zich te nemen toen haar ouders vertelden dat vader kanker had. Maar al snel bleek dat rekeningen niet werden betaald. Toen moest ik langskomen, vanwege een huurachterstand.”

Het paar snapte er niets van: ze hadden hun pinpas vol vertrouwen aan hun dochter gegeven. „Er was veel gebeurd met die pinpas, maar niet het betalen van de rekeningen.” Gelukkig kon Boon helpen bij het oplossen van de schulden die dochterlief had veroorzaakt.

Anna Werker van De Bewindvoester, een organisatie die optreedt als professionele bewindvoerder, kent de voorbeelden ook. „Financieel misbruik van ouderen is helaas aan de orde van de dag. Iemand werpt zich op als redder in nood, om ondertussen de rekening te plunderen.” Met als risico dat deurwaarder Boon op een dag voor de deur staat.

Het kan ook gebeuren dat een oudere ongemerkt zijn rekeningen niet meer betaalt, zegt Boon. „Dan komen

we bij een bezoek erachter dat de zorginstelling de post bewaart voor de familie die eens in de zoveel tijd langskomt. Soms is de familie vervolgens onbereikbaar. Dat is heel vervelend. Het is veel fijner als dit gewoon goed geregeld is. Bij de intake zou al gevraagd moeten worden wie de geldzaken regelt. Daarmee voorkom je een hoop ellende.”

► Hoe kun je de financiële zaken uit handen geven?

1 Regelen via de bank

De meest laagdrempelige manier van ondersteuning bij je financiën is iemand toegang geven tot je bankrekening. De gemachtigde kan bankzaken namens jou regelen, zoals het overboeken van geld en het controleren van bij- en afschrijvingen. Een machtiging regel je via je eigen bank.

2 Familiaire bewindvoering

Wil je dat iemand alle financiën voor je regelt? Dan kun je een bewindvoerder aanstellen via de rechtbank. Dat kan een familielid zijn, maar ook een vriend of buurvrouw.

Bewindvoering moet je niet verwarren met onder curatele geplaatst worden. In dat laatste geval heeft de rechter bepaald dat iemand handelingsonbekwaam en handelingsonbevoegd is en op alle vlakken niet meer naar behoren voor zichzelf kan zorgen. Bewindvoering gaat alleen over geldzaken. Als bewindvoerder ben je verantwoordelijk voor alle vermogensrechtelijke belangen. Dat betekent dat jij de-

Via de rechtbank kun je een bewindvoerder aanstellen. Dat kan een familielid zijn, of een vriend of buurvrouw

ILLUSTRATIE: EDO DRAALIER

ander over te dragen

je geldzaken toe?

Edo Draalier

sional toegang tot alle financiële zaken, zegt Werker. „Wij lichten dan alle organisaties in waar de persoon in kwestie mee te maken heeft. Wij kunnen ook inzien wat er speelt en wat er moet gebeuren.” Degene die onder bewind staat, krijgt van de bewindvoerder leefgeld waarvan bijvoorbeeld boodschappen, ondergoed of een nieuwe pyjama kan worden gekocht.

Professionele bewindvoerders worden altijd gecontroleerd door de rechtbank, zegt Werker. Dit betekent wel dat de familie geen rol meer heeft en geen inzicht meer krijgt in de financiën. „Dat moet je wel beseffen. Sommige families vinden dat lastig. Je wordt technisch buitengesloten.”

Hoe vind je een betrouwbare bewindvoerder? Werker: „De gemeente of zorgpartijen kunnen altijd aanbevelingen doen. De beslissing nemen om je financiën uit handen te geven is niet altijd leuk, dan is het wel fijn als je met iemand in zee gaat bij wie je een goed gevoel hebt.”

Natuurlijk kost een professional inschakelen geld. Je moet al gauw denken aan een bedrag van 125 à 150 euro per maand en eenmalige opstartkosten van rond de 700 euro. Maar geld moet nooit de reden zijn om af te zien van een externe bewindvoerder, meent Werker. „Bovendien: als de oudere voldoet aan de voorwaarden voor bijzondere bijstand, kunnen de kosten of een deel daarvan vergoed worden.”

4 Stel een levenstestament op

Het is fijn dat bewindvoering bestaat, maar Boon ziet nog vaak schulden ontstaan, ook al regelt de familie alle geldzaken. Haar advies: bespreek op tijd wie de financiële taken op zich neemt. „Doe dat vóór je onder ziek wordt of om een andere reden de financiën niet meer kan regelen.”

Bedenk als oudere ook zelf hoe je je financiën straks geregeld wilt hebben. Een advies van Werker: stel een levenstestament op. Daarin wordt vastgelegd wie keuzes voor jou mag maken als je dat niet meer kunt. Een levenstestament opmaken bij de notaris kost gemiddeld 600 euro. „We krijgen veel mensen op gesprek die het er wel eens over hebben gehad, maar dat toch niet op tijd hebben geregeld en nu tegen problemen aanlopen.”

gene bent die de financiën beheert.

Allereerst beoordeelt een rechter of beschermingsbewind wel echt nodig is. „Bij ouderen is vaak sprake van een vermogen dat iemand niet meer heeft of een ziektebeeld”, licht Werker toe. Als de rechter het verzoek goedkeurt, wijst de rechtbank een (voorgestelde) bewindvoerder aan en komt er een beschikking. „Met dit document kom je financieel gezien overal binnen.”

De rechter toetst wel altijd of een bewindvoerder geschikt is voor de klus. Je moet namelijk wel kunnen omgaan met grote verantwoordelijkheden, je beschikt immers over het geld van iemand anders. Het kan ook zijn dat er onenigheid ontstaat over de aangewezen of voorgestelde bewindvoerder binnen de familie, zegt Werker. „Wij worden wel eens door de

rechtbank gevraagd om de rol van bewindvoerder op ons te nemen omdat wij een onafhankelijke partij zijn. Het komt ook vaak voor dat de familie de verantwoordelijkheid niet wil of kan dragen.” Er komt namelijk veel kijken bij het overnemen van de gehele administratie van je ouder. „Soms moet een ouder halsoverkop naar een zorginstelling en is hij of zij op dat moment niet wilsbekwaam. Het huis zelf verkopen lukt dan niet meer.” Een professionele bewindvoerder kan de verkoop van een huis overnemen als de familie dat niet kan of als er geen familie is.

3 Professionele bewindvoerder

Neemt een externe bewindvoerder alles over, dan krijgt deze profes-